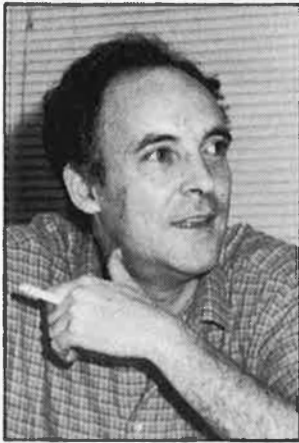

Arròs a banda

Ramon Barnils

«O'clok» i fora

A la portada del llibre diu: «la cultura catalana és una de les més riques del món». A primera vista és excessiu, fins i tot si tenim en compte que no es tracta de la secció de missives al diari *Avui*. Però el text continua: «Ens ha donat l'art de Dalí, Montserrat Caballé, Joan Miró, Antoni Gaudí i Pau Casals». Posades les coses així, el text ja sembla més assenyat: resultaria que la nostra cultura ha donat al món, aquest segle, dos dels deu més grans pintors, una de les seves grans cantants d'òpera, un arquitecte que deu ser dels més fotografiats pels més fotografiadors dels fotògrafs, que són els japonesos. I un músic que si no és entre els grans mestres, sí que és entre els grans intèrprets i entre els més grans creadors d'afició a la música que ha donat aquest segle.

El text continua parlant del que hem donat al món: «Ara ens dona Monzó i la seva admirable fabulació. Setze contes de Quim Monzó traduïts del català per Mary Ann Newman. Preu: 4'95 dòlars als Estats Units, 6'95 dòlars al Canadà».

El llibre del text de referència és la primera edició nord-americana del nostre vell conegut *Olivetti, Moulinex, Chafoteaux et Maury*, de Quim Monzó, que duu el títol d'*O'clok*, de l'editorial Ballantine de Nova York. Com que es tracta d'una primera edició d'autor desconegut, suposarem que el tiratge serà de vint, vint-i-cinc mil exemplars. Que en vinguin deu mil, a mig dòlar per exemplar, són cinc mil dòlars per a l'autor: set-centes cin-

quanta mil cuques, de les quals ha de deduir el preu d'aquest article, que és un sopar. Amb això quedarem en paus, i no cal parlar-ne pas.

No cal parlar més del Monzó, però sí del fons de la qüestió. Que no és l'alegria pel gran pas de l'amic, ni les pessigolles patriòtiques que a algú pot produir l'edició esmentada. El fons de la qüestió és que en ple segle vint les coses ben fetes s'han de fer així i no pas d'una altra manera, cas que hom consideri que val la pena de fer res. Les coses es fan així: una vegada obtingut un bon producte (Dalí, la Caballé, el xampany Freixenet, Miró, la paella, Gaudí, el Barça, Casals, la costa mallorquina, Monzó) hom va i carregat d'ambició real i autèntica truca a la porta dels mercats verament importants, d'aquells que poden donar diners reals i fama autèntica, que en aquest moment i en aquesta part del segle són els Estats Units i Europa.

El fons de la qüestió és aquest: triomfar, allò que se'n diu triomfar, avui i a tot arreu del món s'aconsegueix o bé a casa amb la família, com sempre, o bé es fa als Estats Units i la seva colònia europea. Qui entre nosaltres pretengui haver triomfat fent-se espanyol, o bé ministre espanyol, o bé escriptor dels tres-cents *millones*, articulista a *El País* o emigrant a la meseta és com a mínim un pobre provincian; i com a màxim, un fracassat propens al ressentiment. □

Förval, s.d.

Formatges
de tot Europa

De venda en totes les tendes
especialitzades
Quart de Poblet. València